
Opgave 1 De Correspondent

Bij deze opgave hoort tekst 1.

Inleiding

In september 2013 ging een nieuw nieuwsmedium van start met de naam 'De Correspondent'. De aanjager van het project was Rob Wijnberg, voormalig hoofdredacteur van *NRC Next*.

Tekst 1 bestaat uit delen van het manifest dat geschreven is bij de lancering van het nieuwsmedium. *De Correspondent* verschijnt niet in druk; als abonnee kun je alle artikelen online lezen.

Lees de regels 1 tot en met 36 van tekst 1.

De Correspondent heeft voor zichzelf vijf gedragsregels opgesteld (zie de regels 22-36) waarmee de hypegevoeligheid afneemt.

- 4p 1 Beredeneer voor twee van die vijf regels dat deze regels kunnen voorkomen dat *De Correspondent* meegaat in een hype. Verwerk in je antwoord twee karakteristieke kenmerken van een hype.

Lees de regels 37 tot en met 52 van tekst 1.

In regel 48 staat dat *De Correspondent* subjectief is.

- 2p 2 Leg uit dat objectiviteit in absolute zin in de journalistiek niet mogelijk is.

In regel 33 wordt factchecking genoemd. Factchecking past bij verslaggeving volgens de journalistieke normen. Die schrijven onder andere voor dat een journalist meerdere bronnen moet raadplegen, dat hij moet streven naar objectiviteit en naar een juiste weergave van feiten.

- 3p 3 – Geef twee journalistieke normen die hierboven nog niet genoemd zijn.
– Geef een citaat uit de regels 20-52 van tekst 1 waarin één van die twee door jou genoemde normen te herkennen is. Leg je antwoord uit.

Lees de regels 51-52 van tekst 1.

- 2p 4 Leg aan de hand van een theorie over de invloed van de massamedia uit dat een krant een actor is in de samenleving.

In de regels 119-124 worden in één zin commerciële gedrevenheid, hypegevoeligheid en oppervlakkige verslaggeving naast elkaar geplaatst. Eén van deze drie kan de oorzaak zijn van de andere twee.

- 3p 5 – Welke van de drie is de oorzaak van de andere twee?
– Leg de twee relaties kort uit.

Lees de regels 53 tot en met 142.

De Correspondent is een nieuwsmedium. De meeste nieuwsmedia hebben een redactiestatuut.

- 2p 6 Geef twee verschillende redenen op grond waarvan je *Het manifest* een redactiestatuut kunt noemen.

De frustraties waarvan sprake is in de regels 119-124 van tekst 1, kun je zien als een uiting van een belangenconflict.

2p 7 Geef die twee conflicterende belangen.

Opgave 1 De Correspondent

tekst 1

Het manifest

Dagelijks, maar voorbij de waan van de dag

De Correspondent wil wel actueel zijn, maar niet meedeinen op de waan van de dag. Het laatste nieuws is overal en altijd gratis toegankelijk: daar heb je geen betaald medium meer voor nodig. De Correspondent wil juist de dieperliggende structuren en ontwikkelingen achter het nieuws in beeld brengen. De artikelen moeten de lezer nieuwe inzichten bieden in hoe de wereld werkt. Doelstelling van De Correspondent is, kortom, om de begrippen 'nieuws' en 'actueel' te herdefiniëren: van datgene wat de meeste aandacht trekt naar datgene wat het meeste inzicht biedt.

Van nieuws naar nieuw

Nieuws wordt veelal gedomineerd door soundbytes, stereotypes en clichés. De Correspondent wil iets doen aan deze simplificatie en beeldvorming. Ze wil van 'nieuws' naar 'nieuw' door 1) relevantie zwaarder te laten wegen dan actualiteit, 2) meer tijd en ruimte te geven aan onderzoek en alternatieve vormen van journalistiek, 3) openlijk verantwoording af te leggen over de eigen journalistieke keuzes en dilemma's, 4) meer aandacht te besteden aan factchecking en 5) de invloed van andere media op ons wereldbeeld structureler te betrekken in de verslaggeving.

Geen politieke ideologie, wel journalistieke idealen

De Correspondent vraagt van zijn correspondenten betrokken te zijn. Niet door een bepaalde politieke ideologie aan te hangen, of de wereld vanuit een bepaalde 'waarheid' te beschrijven, maar door vanuit persoonlijke fascinatie of verontwaardiging van de wereld verslag te doen. De Correspondent is onpartijdig, maar ook subjectief: de journalist moet uitzoeken welke kant van een verhaal het geloofwaardigst is en waarom. Bovendien is de krant ook actor in de samenleving. (...)

Journalistiek boven rendement

De Correspondent is een commerciële onderneming met winstoogmerk, zonder te streven naar winstmaximalisatie voor aandeelhouders. Vast staat in ieder geval dat de winstuitkering nooit groter mag zijn dan vijf procent van de omzet. Het grootste gedeelte wordt dus geïnvesteerd in de journalistiek. Zo wordt gewaarborgd dat De Correspondent kan investeren in vernieuwing en kwaliteit, zonder afhankelijk te worden van eigenaren met winstoogmerk op de korte termijn. Het rendement wordt in dienst gesteld van de journalistiek in plaats van andersom.

Thema's en dwarsverbanden

De Correspondent trekt geen grenzen: niet in de organisatie en niet in de wereld. Correspondenten
75 schrijven over technologie, energie, Europa, machthebbers, vooruitgang, cultuur - kortom: over alles wat ertoe doet. Artikelen worden niet onderverdeeld in achterhaalde rubrieken
80 als 'binnenland', 'buitenland' of 'Den Haag'. De leidraad is relevantie, niet geografie. Dat betekent concreet: De Correspondent laat de beste auteurs vrij om over onderwerpen en thema's
85 te schrijven, zonder ze in redacties te stationeren en zonder hun verhalen in hokjes te stoppen.

Van lezers naar participanten

De Correspondent wil een duurzame
90 relatie met haar leden aangaan. Nieuwe leden paaien met voordeeltjes die aan de bestaande leden voorbijgaan, doet De Correspondent niet. Leden die zich nu aanmelden,
95 verwerven bovendien een symbolisch aandeelhouderschap. Om de redactionele onafhankelijkheid te waarborgen hebben leden geen zeggenschap over de journalistieke
100 inhoud, keuzen en koers van De Correspondent, maar wel medezeggenschap over een deel van het rendement. (...)

Geen adverteerders, maar partners

105 De Correspondent is een advertentievrij medium. Onze leden geven ons

bestaansrecht. Het argument dat 'door deze advertentie weer een nieuwe redacteur kan worden be-
110 taald', zoals de vercommercialisering van de traditionele media vaak wordt gerechtvaardigd, is misleidend. De extra inkomsten verdwijnen vaak rechtstreeks in de portemonnee van
115 eigenaren, niet in de versterking van de redactie. (...)

In idealen ambitieus, in wijsheid bescheiden

De Correspondent is voor een deel
120 voortgekomen uit frustraties over de commercieel gedreven, hypegevoelige en oppervlakkige verslaggeving die onze informatievoorziening nu domineert. Maar De
125 Correspondent is niet geboren uit rancune. De bedoeling is niet om 'oude media' een lesje te leren. Waar samenwerken met kranten, tijdschriften of omroepen waardevol is voor
130 onze missie, zullen we dat zeker niet nalaten. De Correspondent wil een alternatief medium zijn, geen vervangend medium. Onze kijk op de wereld en de journalistiek is niet 'de
135 enige juiste'. In onze idealen zijn we ambitieus, in onze wijsheid bescheiden.

Volledig digitaal

De Correspondent is een digitaal
140 medium dat beschikbaar is op iedere digitale drager (desktop, laptop, tablet, smartphone). (...)

bron: <https://decorrespondent.nl/over>, geraadpleegd 19 december 2013

Opgave 2 Rondhangeren

Bij deze opgave horen de teksten 2 en 3 en tabel 1 .

Inleiding

De Kamer ontvangt elk jaar een rapportage van de minister van Justitie over de voortgang van de aanpak van problematische jeugdgroepen. Tekst 2 bestaat uit enkele fragmenten uit de rapportage van 12 november 2013. De minister benadrukt daarin het belang van een actieve overheid op dit terrein en verwijst daarbij naar onderzoek om zijn beleidskeuzes te onderbouwen. Tabel 1 komt uit dezelfde rapportage en betreft leden van problematische jeugdgroepen die bij de politie bekend zijn. Tekst 3 gaat over een onderzoek van Evelien Hoeben dat enkele maanden later gepubliceerd werd. Zij richtte haar aandacht op hangjongeren en de plekken waar ze rondhingen.

Lees de regels 1 tot en met 12 van tekst 2.

- 2p **8** Leg uit wat het juridische verschil is tussen gedrag dat in de tekst crimineel gedrag wordt genoemd en gedrag dat in de tekst aangeduid wordt als gedrag dat overlast veroorzaakt.

Lees tekst 2.

- 4p **9** De minister wijst erop dat de huidige “integrale aanpak” van jeugdcriminaliteit “het meest veelbelovend” is (regels 18-21). Geef twee kenmerken van integraal veiligheidsbeleid die te herkennen zijn in tekst 2 en leg je antwoord uit.

- 2p **10** Kinderen onder de 12 jaar kunnen zelf niet strafrechtelijk vervolgd worden. Dit hangt samen met een uitgangspunt van ons strafrecht. Welk uitgangspunt van ons strafrecht is dat en leg uit waarom dat op 12-minners van toepassing is.

Lees de regels 47 tot en met 56 van tekst 2.

- 2p **11** Geef twee taken van de politie waarbinnen het toepassen van *Pro Kid risicosignaleringsinstrument 12-min* past.

- 1p **12** Minister Opstelten (VVD) pleit voor vroegtijdig overheidsingrijpen om delinquent gedrag op latere leeftijd te voorkomen. Geef vanuit het liberalisme een motivering voor dergelijk overheidsingrijpen.

- In 2012 werden meer dan 17.000 jongeren verwezen naar Halt. Hun zaken werden daardoor niet aan de rechter voorgelegd.
- 4p 13 – Geef een reden voor beleidsmakers om voor jongeren het HALT-traject in te voeren. Leg je antwoord uit.
– Leg tevens uit of bij dit beleid sprake is van ‘daderrecht’ of van ‘daadrecht’.

- Zaken tegen jongeren die tussen de 12 en 18 jaar oud zijn worden behandeld door de kinderrechter.
- 2p 14 Welke uitzondering geldt soms voor deze regel en in welk soort zaken wordt die uitzondering gemaakt?

- Zie tabel 1.*
- In tabel 1 staan vier mogelijkheden om delicten af te doen. Een strafbeschikking kan alleen door een officier van justitie opgelegd worden en niet door een rechter.
- 2p 15 Welke van de andere drie mogelijkheden behoort of behoren ook tot het arsenaal van de officier van justitie en niet tot het arsenaal van de rechter?

- Lees tekst 3.*
- 3p 16 Formuleer een hypothese die past bij het onderzoek naar het rondhangen uit tekst 3 en geef aan wat daarbij de afhankelijke en wat de onafhankelijke variabele is.

- Resultaten van onderzoek kunnen al dan niet aansluiten bij theorieën die een verklaring geven voor criminaliteit.
- 2p 17 Van welke theorie kun je zeggen dat hij door dit onderzoek ondersteund wordt? Leg je antwoord uit.

Opgave 2 Rondhangen

tekst 2

Strafrechtelijke interventies criminele jeugdgroepen

Inleiding

Jongeren zijn verantwoordelijk voor een groot deel van de criminaliteit en overlast in wijken en buurten. Dat
5 moet worden tegengegaan. De aanpak van jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast is daarom een prioriteit van dit kabinet. De aanpak richt zich op problematische jeugdgroepen in het
10 publieke domein: overlastgevende, hinderlijke en criminele jeugdgroepen.

(...)

Het algemene beeld is dat de aanpak van de verschillende regio's effect
15 sorteert. De aanpak bestaat uit een set van noodzakelijke maatregelen tegen een criminele jeugdgroep en/of leden hieruit. Deze zogenaamde integrale aanpak is, zo blijkt uit
20 onderzoek van het WODC¹⁾, het meest veelbelovend.

12-minners

Uit wetenschappelijk onderzoek is bekend dat de kans op het voorkomen van een criminele carrière kan worden vergroot als dit risicogedrag in een zo vroeg mogelijk stadium wordt gesignaleerd en er vervolgens op de meest passende wijze wordt
30 ingegrepen. Ingrijpen vindt bij 12-minners plaats vanuit het zorgverleningskader.

(...)

Belangrijkste voorspellers voor de

ontwikkeling van persistent
35 delinquent gedrag bij jonge kinderen (6-11 jaar) zijn risicofactoren in het gezin: antisociaal gedrag ouders, niet opgroeien bij beide biologische ouders of een lage sociaal-
40 economische status hebben. In de adolescentieperiode (12-18 jaar) zijn dit risicofactoren in het domein relaties, waaronder: antisociale en/of delinquente vrienden, lidmaatschap
45 bende en het ontbreken van pro-sociale banden.

(...)

Het Pro Kid risicosignaleringsinstrument 12-min is een instrument met behulp waarvan al bij het eerste
50 politiecontact op basis van de geregistreerde gegevens, een risico-profiel van de 12-minner kan worden opgemaakt. De politie draagt op deze wijze belangrijk bij aan de vroeg-
55 tijdige signalering van risicofactoren bij jonge kinderen.

(...)

Jongeren die zich op latere leeftijd al dan niet in groepsverband schuldig maken aan crimineel gedrag, zijn
60 vaak al op jonge leeftijd in verband met probleemgedrag bij zorg en/of politie in beeld gekomen. Effectief vroegtijdig ingrijpen is van wezenlijk belang voor een sluitende aanpak
65 van jeugdcriminaliteit in het algemeen en van jeugdgroepen in het bijzonder.

noot 1 WODC: Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, is een onderdeel van het Nederlandse ministerie van Justitie.

tabel 1

In totaal zijn 4.912 interventies door OM en rechter opgelegd. Een interventie kan voor meerdere feiten worden opgelegd. In onderstaande tabel is een verdeling naar aard van de interventies opgenomen.

Soorten interventies	Aantal	Percentage
Veroordelingen	3.654	74,4%
Strafbeschikkingen	874	17,8%
Transacties	346	7,0%
Voorwaardelijke septs	38	0,8%
Totaal	4.912	100%

bron: Tekst 1 en tabel 1 komen beide uit een Brief van de Minister van Veiligheid en Justitie aan Tweede Kamer, 12 november 2012

tekst 3

Rondhangen op straat stimuleert crimineel gedrag

Jongeren die rondhangen op openbare plekken zonder veel toezicht gedragen zich vaker crimineel dan andere (hang)jongeren. Dat blijkt uit
5 een onderzoek van het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving.
Rondhangen is een erg populaire bezigheid onder jongeren. Ongeveer
10 tachtig procent van de jeugd geeft aan dit wel eens te doen. Het onderzoek toont aan dat jongeren die tussen de schooljaren 2008-2009 en
15 rondhangen, ook meer criminaliteit pleegden.

Sociale controle

Onderzoekers kwamen erachter dat de mate waarin jongeren dit gedrag
20 ontwikkelen vooral blijkt af te hangen van de locaties waar zij zich ophouden. Open ruimtes zoals parken en industrieterreinen nodigen het meest uit om het slechte pad op te gaan.

25 Dat komt volgens onderzoekster Evelien Hoeben door het gebrek aan sociale controle. In een gesprek met *Spits* zegt zij: "Uit ons onderzoek blijkt dat wanneer jongeren meer
30 uren op straat, in open ruimten of in recreatie- en uitgaansgelegenheden gaan rondhangen, ze vaker rapporteren dat ze criminaliteit hebben gepleegd. Dat effect vonden we niet

35 voor rondhangen in semi-openbare locaties zoals scholen, sportvelden en -verenigingen, in winkelcentra en in het openbaar vervoer."

Winkelcentra

40 In winkelcentra houden de winkeliers een oogje in het zeil, omdat ze hun spullen verdedigen. Het blijkt dat jongeren zich daar wel degelijk iets van aantrekken. "In het openbaar
45 vervoer is er sociale controle vanuit bijvoorbeeld tramconducteurs. We denken dat jongeren zich die controle aantrekken en zich daardoor beter gedragen", aldus Hoeben.

50 Signaleringsfunctie

Ouders en scholen kunnen erop toezien met wie jongeren rondhangen en waar ze dat doen. Winkeliers en caféhouders kunnen actieve controle
55 uitvoeren door aan (rondhangende) jongeren te laten merken dat er op hen gelet wordt. Voorlichting aan deze groepen over de risico's van bepaalde (naschoolse) activiteiten
60 kan daarom bijdragen aan het tegengaan van jeugdcriminaliteit.

bron: Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid, december 2013

Opgave 3 Vaarwel, internationale rechtsorde

Bij deze opgave hoort tekst 4.

Inleiding

Na de annexatie van de Krim door Rusland werd voor veel mensen duidelijk dat ze een verkeerd beeld hadden gehad van de machtsverhoudingen in de wereld. Tekst 4 is een verslag van een interview met Eric A. Posner (1965), hoogleraar internationaal recht aan de universiteit van Chicago. Volgens Posner is de internationale rechtsorde, zoals die door sommige landen verondersteld wordt, een illusie.

Lees tekst 4.

De internationale orde kan vanuit verschillende perspectieven bekeken worden. Daarbij onderscheiden we het klassieke en het post-klassieke beeld van de internationale orde. Volgens Posner geeft slechts één van beide perspectieven een juist beeld van de internationale orde en is het andere perspectief een illusie.

- 2p **18** Geef een citaat uit tekst 4 waaruit je op kunt maken welk van beide beelden Posner juist acht. Leg je antwoord uit.

De VN hebben een orgaan dat als taak heeft recht te spreken in conflicten tussen landen. Hoewel zijn beslissingen bindend zijn, worden ze niet altijd uitgevoerd.

- 2p **19** – Hoe heet dat orgaan?
– Hoe komt het dat beslissingen van dat orgaan niet altijd worden uitgevoerd?

Zie de regels 36 tot en met 38.

Veel voormalige Oostbloklanden werden lid van de NAVO waarvan ze veiligheid verwachtten. De NAVO probeert veiligheid te realiseren door middel van een afspraak die de leden met elkaar gemaakt hebben (en waarvan artikel 5 uit het verdrag van 1949 de kern vormt).

- 2p **20** Wat houdt deze afspraak in en geef aan op welke wijze men denkt dat geweld ermee wordt voorkomen.

Opgave 3 Vaarwel, internationale rechtsorde

tekst 4

Vaarwel, internationale rechtsorde

Eric Brassem, Nicole Lucas

Het internationaal recht is niet meer wat het geweest is, sinds de VS en Europa hun macht om naleving af te dwingen hebben verloren. Zelf houden ze zich ook niet aan hun normen, analyseert de Amerikaanse jurist Eric Posner.

De afgelopen twintig jaar hebben we geleefd in een illusie, betoogt de Amerikaanse rechtsgeleerde Eric Posner. Toen de Koude Oorlog ten einde was, brak een 'nieuwe wereldorde' aan, jubelde George H.W. Bush in 1991. Staten zouden voortaan internationale rechtsregels accepteren en internationale gerechtshoven hun geschillen beslechten. De Russische bezetting van de Krim bewijst dat die nieuwe wereldorde, als ze al ooit bestaan heeft, mordsdood is.

"De jaren negentig waren een anomalie, een uitzonderlijke periode in de geschiedenis", zegt Posner. "Het grote ideologische conflict tussen het Westen en de Sovjet-Unie eindigde zo abrupt, en met zo'n duidelijke winnaar, dat westerse normen er een enorm prestige door kregen. Iedereen dacht dat het Westen precies wist hoe te zorgen voor welvaart, stabiliteit, veiligheid. Met de Sovjets weg en China in de coulissen, werden de VS een soort hypermacht."

"Andere landen wilden een beroep

kunnen doen op het Westen, voor veiligheid en andere zaken. Dus hielden ze zich aan de regels die het

40 Westen had opgesteld – vooral omdat dat Westen zo machtig was, niet omdat iedereen plotseling dacht dat dit de juiste regels in ieders belang waren. Maar de laatste tien jaar is Rusland weer opgekrabbeld, China is uitgegroeid tot een alternatief model voor ontwikkelingslanden. Ook doordat de VS zichzelf hebben overschat, vooral in Irak, is de stemming veranderd. En is de illusie blootgelegd."

Niet iedereen lijkt dat te beseffen, schreef Posner onlangs in het Amerikaanse blad *Foreign Policy*. Zo fulmineerde de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken John Kerry tegen Ruslands annexatie van de Krim: "Je kunt in de eenentwintigste eeuw niet op een negentiende- eeuwse manier een land binnenvallen op basis van een uit de lucht gegrepen voorwendsel."

Volgens Posner is het niet Poetin, maar Kerry die de tijdgeest misverstaat. De jaren negentig zijn voorbij. We zijn wel degelijk terug in de negentiende eeuw, waarin machtsblokken elkaar betwisten – direct of via hun vazalstaten. Geschillen beslechten ze niet door tribunalen, maar door diplomatie, en anders door oorlog. (...)

bron: *Trouw Letter en Geest*, zaterdag 24 mei 2014

Opgave 4 Gedoogmacht

Bij deze opgave hoort tekst 5 .

Inleiding

Een minderheidskabinet heeft voor zijn beleid altijd ook steun nodig van andere partijen dan de coalitiepartijen. Zo wist het kabinet Rutte II (2012) de steun te krijgen van verschillende partijen met uiteenlopende politieke visies. Elke partij overweegt, voordat het steun toezegt, in hoeverre de eigen politieke, electorale en strategische doelen met het geven van steun gediend worden.

In tekst 5 staat hoe Arie Slob van de ChristenUnie zijn gedoogmacht probeert in te zetten om zijn doelen te realiseren.

Lees tekst 5.

- 2p 21 Geef twee oorzaken waardoor het kan gebeuren dat de Tweede Kamer en de Eerste Kamer een andere politieke samenstelling hebben.

De verhouding tussen kabinet en parlement kan gekarakteriseerd worden als monistisch of dualistisch.

- 2p 22 Leg uit of in tekst 5 sprake is van een meer monistische of dualistische verhouding.

De opmerking van Arie Slob is gericht aan het kabinet. Hij maakt bewust gebruik van de media. Daarmee kan hij meer politieke doelen realiseren.

- 2p 23 Leg uit dat Arie Slob met dit gebruik van de media meer politieke doelen kan realiseren dan wanneer hij gebruik had gemaakt van een formeel middel. Geef ook een voorbeeld van een dergelijk doel.

D66, ChristenUnie en SGP werden gezien in Rutte II als de 'constructieve oppositie'. Ze werkten wel samen met de regeringspartijen maar maakten geen deel uit van de regeringscoalitie. Deelnemen aan een regeringscoalitie kent zowel voordelen als nadelen.

- 3p 24 Geef twee voordelen en één nadeel.

De ChristenUnie is een partij met een herkenbare ideologie maar kan zich ook pragmatisch opstellen.

- 4p 25 – Waaraan is de ideologie van de ChristenUnie te herkennen in tekst 5? Licht je antwoord toe.
– Waaraan is een meer pragmatische opstelling van de ChristenUnie te herkennen in tekst 5? Licht je antwoord toe.

Opgave 4 Gedoogmacht

tekst 5**ChristenUnie trekt steun in als kabinet illegaliteit strafbaar stelt****door Niels Posthumus**

BINNENLAND Als het kabinet besluit illegaliteit strafbaar te stellen, trekt de ChristenUnie haar steun aan

5 andere kabinetsplannen in. Dat zei partijleider Arie Slob vandaag tegen de Volkskrant.

Het is voor het eerst dat een van de 'constructieve oppositiepartijen', de drie partijen die afspraken maakten met de regeringscoalitie over steun aan een aantal cruciale kabinetsplannen, zo duidelijk dreigt met het opbreken van de afspraken. Slob zei tegen de Volkskrant:

15 "Als het kabinet dat wetsvoorstel doorzet, komt de uitvoering van eerder gemaakte afspraken in gevaar. Dat maken wij niet mee. Je kunt niet aan ene kant met ons samenwerken en er parallel zo'n wetsvoorstel met steun van de PVV willen doordrukken."

De ChristenUnie is samen met D66 en de SGP een belangrijke steun-

pilaar voor het kabinet Rutte II. De coalitie van VVD en PvdA heeft steun van deze drie partijen nodig om het sociaal-economische deel van het regeerakkoord aan een meerderheid in de Eerste Kamer te helpen. Het gaat onder meer over voorstellen over de woningmarkt en de pensioenen.

35 Slob herhaalde zijn dreigement vanavond nog eens in het televisieprogramma 'Eén op één'. Hij ergerde zich recent met name aan een uitspraak van staatssecretaris Teeven, die zei dat na het 'zuur' van het kinderpardon het 'zoet' zou komen in de vorm van het strafbaar stellen van illegaliteit. Slob zei hierover vandaag tegen de Volkskrant:

45 "Zo praat je niet over deze problematiek. Zo praat je al helemaal niet over kinderen die hier jaren in illegaliteit hebben gewoond, vaak door onze eigen traagheid."

bron: NRC Handelsblad, 24 februari 2014

Opgave 5 Incompatibiliteiten

Bij deze opgave horen de teksten 6 en 7 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Niet verenigbare ambten worden aangeduid als incompatibiliteiten. In artikel 57 van de Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden staat expliciet vermeld dat een aantal ambten niet met elkaar te verenigen is (tekst 6). Lid 4 van dat Grondwetsartikel luidt: *De wet kan ten aanzien van andere openbare betrekkingen bepalen dat zij niet gelijktijdig met het lidmaatschap van de Staten-Generaal of van één der Kamers kunnen worden uitgeoefend.* In de Nederlandse Kieswet was in 2002 de bepaling opgenomen dat het lidmaatschap van de Tweede Kamer niet te verenigen is met het lidmaatschap van het Europees Parlement. Tweede Kamerlid Wilders vocht in 2014 dit verbod op een dubbelmandaat aan (tekst 7).

Lees tekst 6.

Incompatibiliteiten is de naam voor combinaties van ambten die niet verenigbaar zijn. In artikel 57 van de Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden wordt in lid 1 en 2 een aantal incompatibiliteiten expliciet genoemd.

- 2p 26 Geef twee verschillende redenen waarom een bepaalde combinatie van ambten in de Nederlandse democratische rechtsstaat niet verenigbaar is. Geef bij elke reden een voorbeeld uit lid 2 van artikel 57 van de Grondwet.

Lees de regels 1 tot en met 7 van tekst 7.

Het Europees Parlement heeft volgens een aantal mensen een 'democratisch tekort'.

- 2p 27 Beredeneer dat het dubbelmandaat een bijdrage zou kunnen leveren aan het tegengaan van dat democratisch tekort.

Lees de regels 24 tot en met 27 van tekst 7.

- 2p 28 Welke instelling van de EU ziet toe op het uitvoeren van Europese Richtlijnen en wat kan die instelling doen als een richtlijn niet wordt uitgevoerd?

Hoewel het Europees Parlement net als de Tweede Kamer een orgaan is dat de bevolking vertegenwoordigt, zijn er ook verschillen tussen beide organen.

- 2p 29 Geef één verschil tussen het Europees Parlement en de Tweede Kamer met betrekking tot de verkiezingen en één verschil met betrekking tot de bevoegdheden.

Het bericht in tekst 7 is gepubliceerd door de NOS. De NOS vervult daarmee de informatiefunctie en dat is één van de maatschappelijke functies van de media. Binnen die informatiefunctie zijn verschillende (sub)functies te onderscheiden.

- 2p **30** Geef twee van die (sub)functies die in tekst 7 te herkennen zijn en licht je antwoord toe.

Opgave 5 Incompatibiliteiten

tekst 6

Artikel 57: Incompatibiliteiten parlementsleden

1. Niemand kan lid van beide Kamers zijn.
2. Een lid van de Staten-Generaal kan niet tevens zijn minister, staatssecretaris, lid van de Raad van State, lid van de Algemene Rekenkamer, Nationale ombudsman of substituut-ombudsman, of lid van of procureur-generaal of advocaat-generaal bij de Hoge Raad.

tekst 7

Wilders wil in Europees Parlement

PVV-leider Wilders wil in het Europees Parlement zitting nemen, maar hij wil zijn zetel in de Tweede Kamer niet opgeven. Een zogenoemd dubbelmandaat, een gelijktijdig lidmaatschap, is nu wettelijk verboden.

“Ik wil beide tegelijk. Niet voor niets hebben bijna 300.000 mensen op me gestemd”, laat Wilders aan de NOS weten. “Dat heet democratie en voorheen mocht het dubbelmandaat ook.”

Wilders wint nu juridisch advies in om te kijken of het verbod op het dubbelmandaat aangevochten kan worden bij de rechter. “Waarom mag het nu niet? Mag dat zomaar ineens bij wet worden verboden?”, aldus Wilders.

Sinds 2002 is het wettelijk niet mo-

gelijk om zowel in de Tweede Kamer als in het Europees Parlement te zitten. Het verbod is opgenomen in de Nederlandse Kieswet, en is een uitwerking van een Europese richtlijn. (...)

Wilders stond als lijstduwer op nummer 10 van de Europese PVV-lijst. Hij heeft 290.239 voorkeurstemmen gehaald, zo heeft de Kiesraad vandaag bekendgemaakt. Lijsttrekker De Graaff kreeg 276.680 stemmen.

In 2009 was de PVV-leider ook lijstduwer en haalde zo'n 334.000 stemmen. Hij kondigde destijds aan zijn Europese zetel niet in te nemen. In november 2005 stemde Wilders nog tegen een plan van SP en CDA om het dubbelmandaat weer mogelijk te maken.

bron: <http://nos.nl>, vrijdag 30 mei 2014